

FÖRENINGEN
NORDEN

Inriktning
och
verksamhetsplan
2015-2016

1.0 EN KORT BAKGRUND

Norden – svensk förening för nordiskt samarbete, bildades 1919. Det är en partipolitiskt och religiöst obunden organisation, öppen för alla som delar dess ändamål, vill engagera sig och jobba med nordiska frågor och nordiskt samarbete i Sverige. När föreningen bildades år 1919 handlade det om en nystart i föreningsarbetet, och en utveckling av samverkan på olika områden: kulturellt, socialt, ekonomiskt och politiskt.

"Samtliga föreningar hava, enligt första paragrafen i sina stadgar, till syfte att söka fördjupa känslan av samhörighet de nordiska länderna emellan, att utveckla deras ekonomiska och kulturella förbindelser och att överhuvudtaget främja det inbördes samarbetet mellan nordens folk" (Waldemar Langlet)

I mitten av 1900-talet bestämde föreningen sig för att utvecklas till internationell folkrörelse på nordisk bas. Syftet har alltid varit att värna och utveckla bland annat demokrati och fred, samarbete och öppenhet.

Föreningsarbete har sedan dess start präglats av kulturellt arbete såsom möten och nätverk för kunskap, resor och vänorter, folkbildning och nordisk politik. Allt för att underlätta vardagslivet för folk i Norden. Även idag bedriver lokalavdelningar en bred verksamhet utifrån medlemmarnas önskemål: vänortsutbyte, resor, studiecirkel, föreläsningar, projekt med mera. Samverkande medlemmar är delaktiga i nordiska förbund eller nätverk.

Föreningen Norden finns i alla de nordiska länderna och samverkar genom paraply-organisationen Föreningarna Nordens Förbund och i projekt över hela nord- och östeuropa.

2.0 OMVÄRLD

Det finns många trender som talar för fortsatt globalisering och internationalisering. Det kan vi se på nästan alla områden. Samtidigt med den globala utvecklingen växer intresset för den lokala platsen och den lokala kulturen. Den egna traditionen blir värdefull för människors känsla av sammanhang. I samband med detta, visar erfarenheten, uppstår inslag av nationalism och rasism som förhindrar den utveckling mot den öppenhet, fred och demokrati som föreningen Norden vill förverkliga. I samband med krisen i Ukraina och i dess efterdyningar har behovet ökat än mer kring ett effektivt mellanfolkligt samarbete. Det är därför viktigt att ständigt verka för människors lika värde. Fri- och rättigheter, öppenhet och demokrati, fred och frihet är värden som bör vidareutvecklas, enligt den nordiska samhällsmodellen.

Intresset för Norden har parallellt med denna glocalisering (globalt plus lokalt) åter blivit en viktig fråga i politik, ekonomi och media. Nordiska frågor växer i betydelse.

Men utan aktiva företrädare för den nordiska tanken trängs dock Norden lätt undan från dagordningarna. För att få ett genomslag krävs en viss koncentration.

3.0 Föreningen som underlättar

Föreningen har till ändamål att på alla områden stärka och utveckla samarbetet i Norden och dess närområden.

Föreningen

- samlar individer och organisationer i Sverige för att över alla gränser bidra till fred, öppenhet och demokrati
- ökar kontakter, kunskapsspridning, kommunikation och samarbetet över nationsgränserna. Därigenom stärks förståelse och relationer mellan människor från olika kulturer

Samhällsområden

Kultur

Föreningen Norden vill främja och vidareutveckla den demokratiska, toleranta och öppna samhällskulturen, utveckla konsten och de kulturella kreativa näringarna. Kunskap om varandra, erfarenhet av andra länder och färdigheter i språk stärker känslan av samhörighet och samverkan.

Folkbildning och kunskap

Föreningen Norden vill främja bildning och utbildning, kompetensutveckling och ett livslångt lärande. Arbetet sker när det gäller barnen utifrån FN:s barnkonvention om barnets bästa och barnperspektivet. Föreningen Norden vill öka inslaget av kunskap om Norden och dess samarbetsområden liksom språksituationen i Norden, samt särskilt verka för förståelse av de skandinaviska språken från förskola till högskola.

Näringsliv

Föreningen Norden vill främja samverkan om större frihandel och gemensamma marknader, genom att minska antalet gränshinder och motverka att nya uppstår. Företagandets internationalisering liksom samverkan mellan kluster, särskilt kulturella näringslivskluster, ska stödjas.

Arbetsmarknad

Föreningen Norden vill vidareutveckla och harmonisera den gemensamma nordiska arbetsmarknaden, liksom avtals- och partsmodellen och göra den

mer känd, tillgänglig och attraktiv. Treparsamtal i form av policy- och strategisk karaktär är viktigt att organisera i detta syfte.

Trygghet och välfärd

Föreningen Norden vill stärka och vidareutveckla den nordiska välfärdsmodellen och arbeta för ett tryggare Norden för alla invånare.

Turism

Föreningen Norden vill stimulera till ökat resande i Norden för alla målgrupper inom arbetsliv, fritid, kultur och utbildning. Ett ökat samarbete mellan kulturella och kreativa näringar, företag och kommuner när det gäller destinationsutveckling.

Demokrati, människors lika värde, fri och rättigheter

Föreningen Norden vill försvara, stärka och vidareutveckla demokratins former och innehåll, och eftersträvar en ökad samverkan mellan länderna i riktning mot en starkare region och på sikt ett förbund av självständiga stater.

Miljö, klimat och hälsa

Föreningen Norden vill medverka i arbetet att skapa en god natur- och miljövård, en hållbar utveckling och tillväxt. Klimatförändringar är uttryck för en växande problematik där både säkerhetsfrågor, liksom anpassning av mer ingripande karaktär, kommer att kräva en ökad medverkan från civila samhället olika aktörer.

Fred och säkerhet

Föreningen Norden vill i alla sammanhang företräda de demokratiska värdena, medborgerliga och mänskliga fri och rättigheter och det civila samhällets delaktighet i freds- och säkerhetsarbetet på alla nivåer.

Folkrörelse

Föreningen Norden vill vara en modern och ledande folkrörelse för mellanfolklig förståelse och samverkan inom Norden, och mellan Norden och omvärlden.

Kärnverksamhet

Publicera och distribuera

bland annat böcker, informationsmaterial, hemsida och tidning.

Organiserar

aktiviteter, föreningar, kampanjer, konferenser, kurser, nätverk, projekt, resor och seminarier.

Bilda

opinion för det demokratiska Norden och mot odemokratiska, diskriminerande, segregeringande organisationer, rörelser och tendenser.

Främja

ökad samverkan för nya nordiska lösningar och konkreta innovationsprogram, knutna till angelägna områden, samt integrering av nya medborgare i samhälle och arbetsliv.

Informera och kommunicera

om det officiella nordiska samarbetet, och kanalisera kritik och förslag på lösningar tillbaka till de folkvalda och de demokratiska organen.

Inbjuda

individer och organisationer att på alla nivåer samverka för fred, öppenhet och demokrati i Norden, Europa och världen.

Medverka

i samarbete över nationsgränserna, för att därigenom stärka förståelsen och relationer mellan människor från olika kulturer, men också i andras arrangemang.

Här verkar vi

Som en lokalt, regionalt, nationellt och internationellt verksam organisation arbetar vi med frågor som rör

- a. Norden i Sverige.
- b. Samarbetet mellan de fem nordiska länderna, de tre självstyrande områdena (Färöarna, Grönland och Åland) och Sameland.
- c. Samarbete mellan två eller flera nordiska länder.
- d. Samarbete med Nordens närområden.
- e. Samarbete med andra EU-länder.
- f. Globalt, när de nordiska länderna agerar tillsammans med bland annat FN.

3.0 UTVECKLINGSARBETET HAR STARTAT

När det gäller möjligheten att lyckas beror det till stor del på vår förmåga att skapa en rörelse och en väl fungerande organisation för detta. En viss del av arbetet består därför i kapacitetsbyggande och kommunikation, både inåt och utåt.

Det finns fortsatt tre **föreningsmål**.

- Fler medlemmar
- Fler organisations- och aktivitetsledare
- Fler medlemsorganisationer

Det finns tre mål för **paraplyorganisationen** på nationell nivå.

- Fungerande samverkan och nätverk nationell i det nationella och internationella samarbetet och utbytet
- Fungerande samverkan och nätverk på distriktsnivå
- Fungerande samverkan och nätverk på lokal nivå

Det finns fem **övergripande mål** för samhällskommunikationen.

- Ökat samarbete och utbyte mellan länderna
- Bättre kunskap i skola och samhället om den nordiska språkpolitiken och ökad skandinavisk språkförståelse inom Sverige
- Ökad kunskap om Norden och dess grannregioner i Sverige
- Bättre och utökat samarbete mellan aktörer för att stärka arbetsmarknaden, näringslivet, utbildningen, välfärden och en god naturmiljö i Norden och berörda närområden
- Öka kunskapen om och respekten för allas människors lika värde, och människors fri och rättigheter

Centralstyrelsens mål för medlemsutveckling:

Minska antalet medlemmar som utträder med 100 personer

1. Öka antalet nya medlemmar med minst 700/år
2. Öka antalet samverkande medlemmar med minst 2/år
3. Minska antal lokalavdelningar som vill upplösa föreningen eller göra den vilande.
4. Öka antalet nya lokalavdelningar ihop med FNUF med minst 3 st.
5. Öka antalet aktiva distrikt, vilka anordnar möten och studier för lokalavdelningarna, samt informerar och nystartar lokalavdelningar.

Målgrupper:

Valet av målgrupper är särskilt viktigt för att använda resurserna på bästa sätt hjälpa lokalavdelningarna att växa.

- 0-6 åringar
(Målgrupp personal, tjänstemän, politiker, föräldrar och föreningar)
- 6-18 åringar
(Målgrupp personal, tjänstemän, politiker, föräldrar och föreningar)
- 18-30 åringar
(Målgrupp är både ovanstående plus "ungdomarna" själva)
- Förvärvsaktiva
- 50 + (med betoning på 60+ och uppåt: **Prioriterad av fullmäktige 2014**)

För att nå ovanstående målgrupper behöver vi nå och samverka med

- Beslutsfattare
- Medlemsorganisationer
- Opinionsbildare
- Partners i genomförande av aktiviteter, projekt och medlemskap i andra organisationer eller råd
- Förebilder

En särskild kommunikationsplan är framtagen för att nå och samverka med dessa grupper.

5.0 LOKALAVDELNINGARNA

Avdelning inom Föreningen Norden har till ändamål att genom självständig verksamhet främja det nordiska samarbetet i enlighet med föreningens syften. Avdelning bedriver lokal verksamhet inom ett geografiskt område som utgörs av en eller flera kommuner, eller del av en kommun. Avdelningar är sammanslutna i distrikt.

Det sker främst genom

- medlems- och organisationsutveckling prioriteras där 50 + är huvudmålgrupp för lokal medlemsvärvning
- publikationer såsom Nordens Tidning, hemsida och studiematerial
- förslag tas fram eller sprids vad gäller arrangemang och aktiviteter. fler möten inom organisationen mellan organisations- och aktivitetsledare, riksomfattande kampanjer. Lokalavdelningar bör ha en årlig verksamhetsplan som omfattar nordiska samhällsambitioner,

verksamhet och förening som organisatör

- stöd i ledarförsörjning och ledarutbildning, möten och nätverk mellan ledare.
- tydlig kommunikations- och varumärkesplan kring ett gemensamt budskap (se kommunikationsplattform, beslutad på extra fullmäktige 2013)
- personliga kontakter med beslutsfattare och opinionsbildare
- lokalt stöd för organisering av lokalavdelningar, projekt, grupper och nätverk. Särskilt stöd till utveckling av lokalt "vänort 3.0", och därtill knuten roll för föreningen i samverkan med kommunerna.
- samverkan mellan FNUF och lokalavdelningar för att stärka 18-30 åringarnas delaktighet i Nordiska frågor och verksamheter.
-

6.0 DISTRIKTEN

Distrikt är en sammanslutning av lokal- och ungdomsavdelningar inom ett av föreningens styrelse fastställt geografiskt område. Distriktets högsta beslutande organ är distriktsstämman. Verkställande organ är distriktsstyrelsen. Om distrikt består av endast en avdelning, utövar avdelningens årsmöte också distriktsstämmans befogenheter.

Distrikten ska i samverkan med centralstyrelse och förbundskansli stödja och utveckla lokalavdelningarna, arrangera och genomföra möten och ledarutbildningar. I vissa fall samordna och genomföra projekt. Ett särskilt stöd kommer att ges till distrikt för att utveckla "vänort 3.0" på regional nivå i samverkan med kommunförbund, landsting och län.

Distrikten eller regioner bör ha en plan ihop med vuxenskolan eller andra studieförbund för service till lokalavdelningar, nybildning av lokalavdelningar, möten för ledare och ledarutveckling. I samverkan med FNUF.

7.0 SAMVERKANDE MEDLEMMAR

Samverkande medlemmar är ideella föreningar med riksomfattande verksamhet, eller verksamhet i flera distrikt.

Centralstyrelsen och förbundskansliet ska i samverkan med medlemmarna

- Ta fram publikationer i olika ämnen,
- Arrangera möten, seminarier och kontakt- och kunskapsresor
- Bedriva aktiv opinionsbildning

- Ta ansvar för grupper och nätverk, men också gemensamma projekt
- Ett särskilt arbete kommer att organiseras kring det nordiska och internationella arbetet knutet till "Organisationernas Nordiska Nätverk" (FNF:s regi) och "Baltic Sea NGO Network".
Syftet med att skapa relationer på "förbunds nivå" är dels att stärka påverkanskraften nationellt och internationellt, dels att få medverkande organisationer att engagera sina distrikt och lokala föreningar att samverka i föreningens arbete med bland annat "vänort 3.0".

8.0 SKOLMEDLEMMAR

Antalet skolmedlemmar är mycket betydelsefullt, dels för legitimiteten, dels för att lyckas med det nordiska uppdraget. Det har bildats ett skol- och utbildningsråd.

Skolmedlemmarna ska också knytas närmare lokalavdelningar och distrikt särskilt i de riksomfattande arrangemang och kampanjer som sker såsom Norden Dag, Kura skymning och Nordiskt Gästabud. Projektet Norden-korrespondenterna riktar sig särskilt till skrivande ungdomar.

Inom Föreningarna Nordens Förbund finns en särskild nordisk skolhemsida, med både skolmaterial och sociala medier. Det är en del av en större nordisk samverkan gällande Norden i skolan.

Föreningen har fått ansvar för prioriteringsområde utbildning inom Östersjöstrategin. Det omfattar utbildning, ungdomsfrågor och arbetskraftens rörlighet. Arbetet sker på alla nivåer, och knyts samman med "vänort 3.0" i form av utbyte mellan kommuner, regioner och verksamheter. Föreningen samordnar insatsen i Norden och med andra närområden.

9.0 BIBLIOTEKSMEDLEMMAR

Biblioteken är viktiga arenor för att sprida kunskap om Norden, men också för att skapa en känsla för språk, kultur och livet i Norden. Bibliotekens roll för läsvanor, språk och demokrati är mycket viktiga och bör stärkas.

För och med biblioteksmedlemmarna genomförs i samverkan med ett skol- och utbildningsråd insatser för fler biblioteksmedlemmar och bättre service.

Biblioteksmedlemmarna knyts närmare lokalavdelningar och distrikt särskilt i de riksomfattande arrangemang och kampanjer som sker såsom Nordens Dag, Kura skymning och Nordiskt Gästabud.

10.0 SAMARBETE MED FOLKHÖGSKOLAN BISKOPS-ARNÖ

Samverkan med Biskops-Arnö är viktig. Ett nytt avtal har tecknats mellan Föreningen Norden och Biskops-Arnö. Det pågår ett mycket viktigt samarbete att tillsammans med andra nordiska folkhögskolor ta fram kurser som stödjer ambitionen om fler ledarutbildningar inom Föreningen.

Biskops-Arnö har en mycket viktig roll att spela i det pedagogiska utvecklingsarbete som påbörjats inom Föreningen, också i samverkan med de studieförbund Föreningen Norden samverkar med. Under kommande år utvecklas Nordens Institutet ytterligare tillika samarbetet mellan Biskops-Arnö och föreningen gällande biblioteksväsendet och service till biblioteksmedlemmar.

11.0 FONDVERKSAMHETEN

Föreningen Norden administrerar de fyra bilaterala nordiska fonderna i Sverige:

- Svensk-isländska samarbetsfonden
- Svensk-danska kulturfonden

Administrationen skiljer sig något åt och preciseras i uppdrag enligt avtal med respektive fond. Det handlar om att administrera fonder och fondstyrelsebeslut.

12.0 PROJEKTVERKSAMHETEN

Projekt- och uppdragsverksamheten utvecklas inom ramen för ändamål, inriktnings 10 samarbetsområden och denna verksamhetsplan. Det är sålunda tre stora områden som berörs: Samhällsutveckling, föreningsutveckling och administrativa utveckling.

En projektutveckling bör ske i hela landet med fokus på lokalt och regionalt internationellt utbyte och utveckling av bland annat "vänort 3.0". En sådan utveckling framgår också av punkterna ovan under lokalavdelningarna och distrikten.

13.0 SAMVERKAN MED DET OFFENTLIGA NORDEN

Samverkan med det offentliga Norden sker dels genom deltagande på möten, både nationellt och på nordisk nivå, dels genom förberedande och verkställande tjänstemannamöten.

Föreningen Norden genomför regelbundna möten med det offentliga Norden som direkt är berörda av denna strategi och av de uppdrag föreningen fått.

Föreningen Norden har en viktig uppgift att dels informera om beslut och pågående arbete, dels kanalisera folklig kritik och önskemål tillbaka till det offentliga Norden.

14.0 SAMVERKAN MED FNF

FNF, Föreningarna Nordens Förbund, är ett samarbetsorgan för de nationella Norden-föreningarna och har till huvuduppgift att samordna föreningarnas gemensamma intressen i arbetet med att stärka det folkliga nordiska samarbetet på alla områden. Idag finns det en gemensam strategi och en gemensam kommunikationsplattform. FNF har också utvecklat olika projekt som

Det pågår samtal inom FNF om

- tidningssamverkan
- Vidareutveckling av skolhemsida
- Vidareutveckling av Nordjobb
- Vidareutveckling Nordisk språkvård som sedan 2014 ligger på FNF som uppdrag från Nordiska ministerrådet